

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.6.2014
COM(2014) 403 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

**Bulgarian vuoden 2014 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2014 lähentymisohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

{SWD(2014) 403 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Bulgarian vuoden 2014 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2014 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen³,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat⁴,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi kasvu- ja työllisyysstrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja lisätä sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 komission ehdotusten pohjalta suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2014) 403 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 ja P7_TA(2014)0129.

suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

- (3) Valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyys sopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 9 päivänä heinäkuuta 2013 suosituksen Bulgarian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Bulgarian vuosien 2012–2016 tarkistetusta lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 13 päivänä marraskuuta 2013 vuotuisen kasvuselvityksen⁵, mikä aloitti vuoden 2014 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi samana päivänä asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansalaisia koskevan kertomuksen⁶, jossa se katsoi, että Bulgaria kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 20 päivänä joulukuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (7) Komissio julkaisi 5 päivänä maaliskuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Bulgariaa koskevan perusteellisen tarkastelun⁷ tulokset. Komissio päätelee analyysinsä perusteella, että Bulgarian makrotaloudessa on edelleen epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja politiikkatoimia. Erityisesti työmarkkinoiden pitkittynyt sopeutus edellyttää politiikkatoimia, kun taas ulkoisen rahoitusaseman korjaaminen ja yritysten velkaantumisen vähentäminen etenevät hyvin.
- (8) Bulgaria toimitti vuoden 2014 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2014 lähentymisohjelmansa 17 päivänä huhtikuuta 2014. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Vuoden 2014 lähentymisohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on päästä keskipitkän aikavälin tavoitteeseen, joka on –1 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen, vuoteen 2016 mennessä. Keskipitkän aikavälin tavoite on vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia tiukempi. Bulgaria on hyötynyt mahdollisuudesta poiketa keskipitkän aikavälin tavoitteesta väliaikaisesti 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 yhteisesti rahoitettujen hankkeiden osalta. Ohjelman mukaan (uudelleenlaskettu) rakenteellinen rahoitusasema heikkenee 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja on –1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuonna 2015 rakenteellinen rahoitusasema puolestaan paranee 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja on –1,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Näin varmistetaan palaaminen keskipitkän aikavälin tavoitteeseen. Julkisten menojen kasvuvauhti ei ylittäne menojen kasvulle

⁵ COM(2013) 800 final.

⁶ COM(2013) 790 final.

⁷ SWD(2014) 76 final.

asetettua keskipitkän aikavälin vertailuarvoa vuosina 2014 ja 2015. Sen vuoksi julkisen talouden suunnitelmat vastaavat vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Velkasuhde on selvästi alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja lähentymisohjelman mukaan sen odotetaan ohjelmakauden loppuun mennessä kasvavan vain hieman, 20,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana lähentymisohjelmassa oleva makrotalouden skenaario on vuosien 2014 ja 2015 osalta optimistinen. Vuotuisen kasvun odotetaan yltävän 2,1 prosenttiin vuonna 2014 ja 2,6 prosenttiin vuonna 2015. Komission yksiköiden kevään 2014 talousennusteen mukaan vuotuinen kasvu on 1,7 prosenttia vuonna 2014 ja 2,0 prosenttia vuonna 2015. Komission kevään talousennusteen mukaan Bulgaria poikkeaa keskipitkän aikavälin tavoitteestaan vuonna 2014 enemmän kuin yhteisesti rahoitettujen hankkeiden osalta on tilapäisesti sallittua, eikä se kykene vaaditulla tavalla saavuttamaan keskipitkän aikavälin tavoitetta vuonna 2015. Neuvosto katsoo vuoden 2014 lähentymisohjelman arvioinnin ja komission ennusteen perusteella asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti, että vuosina 2014 ja 2015 on vaarana poikkeaminen keskipitkän aikavälin tavoitteesta.

- (10) Verosäännösten noudattaminen ja verohallinnon laatu ovat edelleen keskeisiä haasteita Bulgariassa. Käytettävissä olevien arvioiden mukaan harmaan talouden osuus on merkittävä, ja tätä arviota tukevat tiedot pimeän työn määrästä Bulgariassa. Veronkannon hallinnolliset kustannukset ja verosäännösten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset ovat suhteelliset suuret. Vaikka Bulgaria on toteuttanut useita toimenpiteitä näiden ongelmien ratkaisemiseksi, se ei ole edelleenkään ottanut käyttöön täysimittaista verosäännösten noudattamista koskevaa strategiaa, joka kattaisi kaikkien veronkantoon osallistuvien viranomaisten toiminnan. Ennen strategian käyttöönottoa olisi tehtävä analyysi tärkeimmistä veronkannon riskeistä sekä laadittava arvio jo toteutetuista toimenpiteistä, joihin kuuluvat yksinkertaistamistoimet sekä tehostetut tarkastukset.
- (11) Bulgaria jätti vuonna 2013 noudattamatta sitoumuksia, jotka se oli aiemmin antanut eläkeuudistuksen alalla. Se otti käyttöön uusia varhaiseläkejärjestelyjä ja lykkäsi suunniteltua lakisääteisen eläkeiän vuotuista korotusta. Miesten ja naisten eläkeiän yhdenmukaistaminen ei edistynyt lainkaan, eikä minkäänlaisia toimenpiteitä toteutettu työkyvyttömyyseläkkeiden myöntämisperusteiden tiukentamiseksi, valvonnan tehostamiseksi ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Bulgaria kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa väestö ikääntyy nopeimmin. Tämä vaikuttaa haitallisesti työmarkkinoihin, talouden kasvupotentiaaliin ja eläkejärjestelmän rahoitukseen. Bulgarian on sen vuoksi jatkettava eläkejärjestelmän uudistamista. Lisäksi Bulgarialla on edessään merkittäviä sairaalasektorin järjeistämiseen ja hallinnointiin liittyviä haasteita, joihin kuuluvat sairaaloiden rahoituksen puutteellinen avoimuus ja heikosti kehittynyt avohoito. Koska potilailta suoraan perittävät viralliset ja epäviralliset maksut ovat suuret, eräät väestöryhmät eivät käytännössä kykene käyttämään terveydenhuoltopalveluja. Terveyttä kuvaavat indikaattorit ovat muihin jäsenvaltioihin verrattuina heikkoja, mikä viittaa siihen, että julkiset terveydenhuoltomenot saattavat jatkossa olla rakenteellisesti suuremmat.
- (12) Työmarkkinoiden toiminta on ollut viime vuosina tehotonta, mikä on rajoittanut talouden sopeutumiskykyä ja heikentänyt sen kasvupotentiaalia. Työttömyyden kasvu pysähtyi vuonna 2013, mutta nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa edelleen. Niiden nuorten osuus, jotka ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella, on Bulgariassa EU:n suurimpia. Tämä tarkoittaa sitä, että inhimillisen pääoman hyödyntäminen ja kehittäminen jää erittäin puutteelliseksi. Työvoimapalvelujen

valmiuksia on lisätty vain vähäisessä määrin. Myös aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden kattavuutta ja tehoa olisi parannettava. Bulgaria ei ole noudattanut nuorisotakuun mukaisia tavoitteita ja toteuttanut tehokkaita toimenpiteitä sellaisten nuorten aktivoimiseksi, jotka eivät ole rekisteröityneet työvoimapalvelujen asiakkaiksi, kuten romaninuoret. Merkittävä osuus työttömistä on jäänyt keskeisten turvaverkkojen (työttömyysetuudet, sosiaaliavustukset) ulkopuolelle ja joutuu turvautumaan perheen tukeen tai pimeään työhön. Köyhyys- ja syrjäytymisvaara on Bulgariassa EU:n suurimpia. Sosiaaliturvamaksujen vähimmäismäärät saattavat estää matalan osaamistason työntekijöitä osallistumasta täysimääräisesti viralliseen talouteen. Niiden mahdollisia vaikutuksia on pyritty arvioimaan muutamissa analyyseissa, joita on tutkittava tarkemmin ja joiden pohjalta on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä. Bulgariassa ei ole laadittu selkeitä suuntaviivoja vähimmäispalkan vahvistamiseksi läpinäkyvällä tavalla. Lakisääteisiä vähimmäispalkkoja korotettiin huomattavasti vuonna 2013, millä saattaa olla haitallinen vaikutus työllisyyteen. Asiaa olisi sen vuoksi seurattava.

- (13) Bulgaria ei ole edelleenkään hyväksynyt kouluopetusta koskevaa lakia, jonka määrä tarjota puitteet välttämättömien ja kattavien koulujärjestelmän uudistusten toteuttamiselle, kuten opetusohjelmien uudistamiselle ja opettajakoulutuksen parantamiselle. Ammatillisen koulutuksen laatua on parannettava Bulgariassa ja ammattikoulutus on integroitava paremmin koulutuksen yleiseen rakenteeseen, jotta voidaan tarjota joustavia koulutusväyliä, vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä ja parantaa elinikäisen oppimisen saavutettavuutta. Korkeakoulutus ei puolestaan edelleenkään kykene vastaamaan riittävän hyvin työmarkkinoiden tarpeisiin. Heikkotasoinen koulutuksen laadunvarmistusjärjestelmä edistää osaltaan huonoja tuloksia. Bulgariassa käydään parhaillaan keskustelua uudesta korkeakoulutusstrategiasta, joka edellyttää korkeakoulujen hallinnon uudistamista ottamalla sidosryhmät, kuten liike-elämän edustajat ja opiskelijat, mukaan. Lisäksi strategiaan on tarkoitus sisällyttää korkeakoulujen yhdistäminen sekä tulosperusteinen lähestymistapa, jonka avulla voitaisiin paremmin sovittaa yhteen koulutuksen tulokset ja työmarkkinoiden tarpeet. Huono-osaisten lasten ja erityisesti romanilasten pääsy koulutukseen on edelleen ongelma. Kaksivuotinen pakollinen esikoulu on keskeinen toimenpide tilanteen parantamiseksi, ja se olisi toteutettava täysimääräisesti. Sama koskee toimenpiteitä, joilla ehkäistään koulunkäynnin keskeyttämistä. Aloitteita opettajakoulutuksen parantamiseksi ja kouluissa esiintyvän erottelun vähentämiseksi on tehostettava. Sääntöjä, joiden mukaan lapsilisän maksamisen ehtona on lapsen osallistuminen opetukseen, ei vielä noudateta tehokkaasti.

- (14) Laajemmilla julkishallinnon nykyaikaistamistoimilla on ollut vain vähäinen vaikutus, koska lähestymistapa on ollut hajanainen eikä syvällisiin uudistuksiin ole sitouduttu riittävästi. Bulgarian on otettava käyttöön koordinoitu strategia julkishallinnon uudistamiseksi, jotta se voi lisätä julkishallinnon ja sääntelyvirastojen ammattimaisuutta ja riippumattomuutta esimerkiksi toteuttamalla ansioihin perustuvan virkamiesten nimitys- ja ylennysjärjestelmän sekä luomalla tehokkaat rakenteet korruptionriskin ehkäisemiseksi. Liiketoimintaympäristöä on pyrittävä edelleen parantamaan. Muun muassa lupamenettelyihin ja yritysten rekisteröintiin liittyy haasteita. Maksukyvyttömyystapausten käsittely vie keskimäärin yli kolme vuotta, ja palautusaste on alhainen. Vuonna 2013 annettiin uudet maksuviiävästyksiä koskevat säännöt, jotka on pantava täytäntöön. Sähköisen viranomaisasioinnin kehitys on pysähtynyt, ja koordinointi järjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi ja keskitetyn asiointipisteen luomiseksi on riittämätöntä. Tämä

rajoittaa toimenpiteitä avoimuuden lisäämiseksi ja hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi. Julkisissa hankinnoissa ei edelleenkään ole saatu aikaan yksinkertaista, kodifioitua säädöskehystä, ja monimutkaiset säännöt ja määräykset aiheuttavat epävarmuutta toimijoille. Myös oikeuslaitoksen riippumattomuus on Bulgariassa edelleen liiketoimintaympäristön kannalta keskeinen haaste. Bulgaria on toteuttanut joitakin toimenpiteitä korruption vähentämiseksi, mutta edistyminen on kaikkiaan ollut vähäistä eivätkä tulokset ole kestäviä. Sen vuoksi tarvitaan johdonmukaisempaa valvontaa ja eturistiriidoista määrättäviä varoittavia seuraamuksia. Lisäksi on tehostettava korruptiontorjunnasta vastaavien elinten keskinäistä koordinoitua ja suojeltavaa poliittiselta vaikuttamiselta.

- (15) Kilpailu sähkö- ja kaasumarkkinoilla on edelleen vähäistä. Energiamarkkinoiden toiminnan tehostamisen kannalta keskeisiä ongelmia ovat sähkö- ja kaasupörssien sekä avointen tukkumarkkinoiden puute. Vapaita sähkömarkkinoita hallitsee yksi ainoa sähköntoimittaja, jonka rajallisen koon takia kilpailu ei riitä varmistamaan kustannustehokkuutta. Kansallinen sääntelyelin ei edelleenkään kykene toimimaan tarpeeksi itsenäisesti ja tuloksellisesti. Riippuvuus muutamista energiantuojista ja puutteellinen infrastruktuurin kehittäminen muodostavat energiavarmuuden kannalta riskin. Energiatehokkuuden parantamista koskevalle kattavalle toimenpidepaketille on haettu EU:n rahoitusta vuosia 2014–2020 koskevalla uudella ohjelmakaudella.
- (16) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Bulgarian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Bulgarian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (17) Neuvosto on tutkinut Bulgarian lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁸ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (18) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 3, 4 ja 5,

SUOSITTAA, että Bulgaria toteuttaa vuosina 2014 ja 2015 toimia, joilla se:

1. vahvistaa vuonna 2014 julkisen talouden toimenpiteitä, koska vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksiin nähden on muodostumassa ero; vahvistaa vuonna 2015 julkisen talouden strategiaa ja varmistaa siten keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamisen ja siinä pysymisen; turvaa uuden finanssipoliittisen neuvoston valmiudet hoitaa tehtäviään; toteuttaa kattavan verostrategian veronkannon tehostamiseksi, harmaan talouden torjumiseksi ja säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi;
2. laatii eläkejärjestelmää koskevan pitkän aikavälin strategian, jossa jatketaan suunniteltua lakisääteisen eläkeiän vuotuista korottamista, luodaan mekanismi lakisääteisen eläkeiän kytkemiseksi elinajanodotteeseen pitkällä aikavälillä, poistetaan asteittain käytöstä varhaiseläkejärjestelyt ja yhdenmukaistetaan miesten ja naisten lakisääteinen eläkeikä; tiukentaa työkyvyttömyyseläkkeiden

⁸ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

myöntämisperusteita ja -menettelyjä esimerkiksi ottamalla paremmin huomioon hakijoiden jäljellä olevan työkyvyn; varmistaa terveydenhuollon tehokkaan tarjonnan esimerkiksi lisäämällä sairaaloiden rahoituksen läpinäkyvyyttä, hyödyntämällä sairaalaverkostoa parhaalla mahdollisella tavalla ja kehittämällä avohoitoa;

3. tehostaa työvoimapalveluja kehittämällä tuloksia mittaavan järjestelmän ja kohdentamalla toimet paremmin heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten matalan osaamistason työntekijöihin, iäkkäisiin työntekijöihin, pitkäaikaistyöttömiin ja romaneihin; laajentaa aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden kattavuutta ja lisää niiden tuloksellisuutta, jotta ne vastaisivat työnhakijoiden valmiuksia, sekä pyrkii nuorisotakuun tavoitteiden mukaisesti tavoittamaan sellaiset nuoret, jotka eivät ole rekisteröityneet työvoimapalvelujen käyttäjiksi ja ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella; parantaa työttömyysetuuksien ja sosiaaliavustusten todellista kattavuutta ja niiden yhteyksiä työttömiä aktivoiviin toimenpiteisiin; edistää sosiaaliturvamaksujen vähimmäismäärien kattavaa tarkistamista sen varmistamiseksi, että järjestelmä ei hinnoitele matalan osaamistason työntekijöitä pois työmarkkinoilta; laatii työmarkkinaosapuolia kuullen avoimet suuntaviivat lakisääteisten vähimmäispalkkojen mukauttamiseksi ottaen huomioon niiden vaikutukset työllisyyteen ja kilpailukykyyn; vähentääköns köyhyyttä parantaa edelleen lapsille ja vanhuksille tarkoitettujen sosiaalipalvelujen ja sosiaalisten tulonsiirtojen saatavuutta ja vaikuttavuutta;
4. hyväksyy kouluopetusta koskevan lain ja jatkaa ammatillisen ja korkeakoulutuksen uudistamista lisätäkseen kaikilla koulutusasteilla hankittavien taitojen tasoa ja merkityksellisyyttä sekä tukee oppilaitosten ja yritysten välisiä kumppanuuksia sovittaakseen paremmin yhteen koulutuksen tulokset ja työmarkkinoiden tarpeet; parantaa ammatillisen koulutuksen ja ammatillisten oppilaitosten laatua ja lisää mahdollisuuksia hyödyntää elinikäistä oppimista; parantaa muita heikoimmassa asemassa olevien lasten ja erityisesti romanilasten mahdollisuuksia osallistua laadukkaaseen osallistavaan esikoulutukseen ja perusopetukseen sekä panee täysimääräisesti täytäntöön säännöt, joiden mukaan lapsilisän maksamisen ehtona on lapsen osallistuminen opetukseen;
5. jatkaa liiketoimintaympäristön parantamista erityisesti pk-yritysten kannalta karsimalla byrokratiaa, edistämällä sähköistä viranomaisasiointia, tehostamalla maksukyvyttömyysmenettelyjä ja panemalla täytäntöön maksuviivästyksiä koskevan lainsäädännön; parantaa julkisia hankintoja koskevaa järjestelmää tehostamalla hallinnon valmiuksia, vahvistamalla julkisista hankinnoista vastaavan viraston harjoittamaa ennakkovalvontaa ja toteuttamalla käytännön toimenpiteitä sähköisen hankintamenettelyn käyttöönottamiseksi; parantaa oikeuslaitoksen toiminnan laatua ja lisää sen riippumattomuutta sekä tehostaa korruption torjuntaa;
6. tehostaa energia-alan uudistamista kilpailun, markkinoiden tehokkuuden ja läpinäkyvyyden sekä energiatehokkuuden lisäämiseksi erityisesti poistamalla markkinoiden esteitä, vähentämällä säännellyn markkinalohkon painoarvoa, tehostamalla toimia läpinäkyvien sähkön ja kaasun tukkimarkkinoiden luomiseksi, poistamalla asteittain kiintiöt sekä vahvistamalla energia-alan sääntelyviranomaisen riippumattomuutta ja hallinnollisia valmiuksia; nopeuttaa sähkö- ja kaasuyhteyksien liitänthankkeita lähellä olevien jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden kanssa ja parantaa jakeluhäiriöiden sietokykyä.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*